

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تعداد صفحه: ۳ صفحه	تاریخ امتحان: ۹۶/۰۶/۲۱	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۶		

ردیف	سوالات (پاسخنامه دارد)	بارم
الف) معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید. (۶ نمره)		
۱	جهان قرآن مصور است.	۰/۲۵
۲	اسلام نوروز را جلای بیشتر داد.	۰/۲۵
۳	سر رشته امور از دستمون رفت.	۰/۲۵
۴	از شنیدن اسم شهر قند در دلم آب می شد.	۰/۲۵
۵	گفت: «ای موسی، دهانم دوختی و ز پشیمانی تو جانم سوختی»	۰/۱۵
۶	یک قبضه خاک از روی جمله زمین برگرفت.	۰/۱۵
۷	یا همگی رنگ شود یا همه آوازه شود	۰/۱۵
۸	ما حق این نعمت تندرستی که باز یافتیم، گزارده باشیم.	۰/۱۷۵
۹	نبینی با غبان چون گل بکارد چه مایه غم خورد تا گل بر آرد	۰/۱۷۵
۱۰	گر به اقلیم عشق روی آری همه آفاق گلستان بینی	۱
۱۱	صیاد جال باز کشید و حبه بینداخت و ساعتی بود.	۱
ب) معنی واژه: (۲ نمره)		
در اشعار و عبارات زیر معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.		
۱۲	طاعتش موجب <u>قربت</u> است.	۰/۲۵
۱۳	خروشید کای فرخ اسفندیار، <u>هماوردت</u> آمد، بر آرای کار	۰/۲۵
۱۴	ازهر کران بانگ <u>رحیل</u> آید به گوشم	۰/۲۵
۱۵	بخوان به نام خدایی که، خلق کرد انسان را از <u>علق</u>	۰/۲۵
۱۶	می بینم اگر ذره ای اندر <u>تک</u> دریاست	۰/۲۵
۱۷	سراسر کتاب <u>بیهقی</u> مشحون است از گفت و گوهای اشخاص با یکدیگر.	۰/۲۵
۱۸	زین <u>نمط</u> بیهوده می گفت آن شبان	۰/۲۵
۱۹	تا بار امانت مردانه و عاشقانه در <u>سفت</u> جان کشد.	۰/۲۵
پ) درک مطلب: (۴ نمره)		
۲۰	مقصود از مصراع دوم بیت زیر چیست؟ «بی سروپا گدای آن جا را سر ز ملک جهان گران بینی»	۰/۱۵
۲۱	مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید.	۰/۱۵
۲۲	الف) هین، سخن تازه بگو تا دو جهان تازه شود ب) فسانه گشت و کهن شد حدیث اسکندر با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید. «مردی صفای صحبت آیینه دیده از روزن شب، شوکت دیرینه دیده»	۰/۱۵
	الف) «آیینه» نماد چیست؟ ب) مقصود از «شوکت دیرینه» چیست؟	۰/۲۵
ادامه سوال ها در صفحه دوم		

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی - تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۹۶/۰۶/۲۱	تعداد صفحه: ۳ صفحه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سوالات (پاسخنامه دارد)	بارم
۲۳	در عبارت: «یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده.» مقصود از «سر به جیب مراقبت فرو برده بود.» چیست؟	۰/۱۵
۲۴	بیت زیر به چه مفهومی تأکید می‌کند؟ «جان یک نفس درنگ ندارد، گذشتنی است ورنه بدین شتاب چرا می‌فرستمت»	۰/۱۵
۲۵	در شعر زیر، کدام ترکیب در مفهوم «روشنایی چشم جانباز» به کار رفته است؟ «شب، دو صف از یاکریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت / پر کشید.»	۰/۲۵
۲۶	با توجه به عبارت زیر، مقصود از «گوهر» چیست؟ «چون کار دل به این کمال رسید، گوهری بود در خزانه غیب که آن را از نظر خازنان پنهان داشته بود.»	۰/۲۵
۲۷	مقصود از «موهبت‌های خویش» در شعر زیر چیست؟ «زمان که بخشنده بود، موهبت‌های خویش را تباه می‌سازد.»	۰/۱۵
۲۸	با توجه به عبارت زیر، نویسنده کدام نوع زندگی را نمی‌پذیرد؟ «برای کسانی که در کنار گواراترین چشمه‌ها چادر می‌افراشتند، آب انبار آن روزی تهران مصیبت بود. برای کسانی که به آتش سرخ بن و بلوط خو گرفته بودند، نفت بخاری آفت بود.»	۰/۱۵
ت) خودآزمایی: (۳ نمره)		
۲۹	در شعر زیر، مقصود شاعر چه کسانی است؟ «آنان که فانوسشان را / بر پشت می‌برند، / سایه‌هاشان پیش پایشان می‌افتد»	۰/۱۵
۳۰	مفهوم جمله «جوجه کبک‌ها، خط و خال انداخته‌اند.» چیست؟	۰/۱۵
۳۱	کدام مورد در مفهوم «تقلید کردن» نیست؟	۰/۲۵
	الف) وز قلم او رقمی می‌کشید ب) رفت به شاگردی رفتار او ج) باز کشید از روش خویش پای د) بر قدم او قدمی می‌کشید	
۳۲	با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «تویی بهانه آن ابرها که می‌گریند / بیا که صاف شود این هوای بارانی»	۰/۱۵
	الف) مرجع ضمیر «تو» چه کسی است؟ ب) مقصود از ترکیب «هوای بارانی» چیست؟	
۳۳	بیت زیر به چه موضوعی اشاره می‌کند؟ «فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرد / تخت و نگین از دست اهریمن بگیرد»	۰/۱۵
۳۴	در بیت زیر، شرط رسیدن به معشوق حقیقی چیست؟ «تا نگردی بی‌خبر از جسم و جان / کی خبر یابی ز جانان یک زمان»	۰/۱۵
۳۵	شاعر در بیت «بسیار منی کرد و ز تقدیر نترسید / بنگر که ازین چرخ جفاپیشه چه برخاست» چه رفتاری را ناپسند می‌داند؟	۰/۲۵
	ادامه سوال‌ها در صفحه سوم	

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تعداد صفحه: ۳ صفحه	تاریخ امتحان: ۹۶/۰۶/۲۱	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۶		

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد)	بارم
	ث (دانش های ادبی: (۳ نمره)	
۳۶	کدام یک از موارد زیر درست است؟ الف) داستان « گاو » که در کتاب « چوب به دست های و زریل » آمده است، نمونه یک اثر داستانی کوتاه و خواندنی است. ب) داستان « گاو » که در کتاب « عزاداران بئیل » آمده است، نمونه یک اثر داستانی کوتاه و خواندنی است.	۰/۲۵
۳۷	در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید. الف) مناسب ترین شیوه برای آفریدن صحنه های حماسی است. ب) با ظهور سنایی در آغاز قرن ششم طریقت.....، موضوع عمده غزل، قصیده و مثنوی های شاعران شد. ج) خیام، یکی از مشهورترین تاریخ ادبیات ایران است.	۰/۲۵
۳۸	آرایه بارز مصراع دوم بیت زیر چیست؟ « به پاس یک دل ابری، دو چشم بارانی پر است خلوتم از یک حضور نورانی »	۰/۲۵
۳۹	در بیت زیر به غیر از آرایه های « کنایه و واج آرایی » یک آرایه دیگر آن را بنویسید. « زاغی از آن جا که فراغی گزید رخت خود از باغ به راغی کشید »	۰/۲۵
۴۰	نثر کدام یک از آثار زیر « طنز آمیز » است؟ الف) بخارای من، ایل من ب) رجعت سرخ ستاره ج) تنفس صبح د) دری به خانه خورشید	۰/۲۵
۴۱	نام صاحبان آثار زیر را بنویسید. الف) پیامبر (ص): ب) جنگ و صلح:	۰/۵
۴۲	عبارت زیر، کدام شخصیت ادبی را معرفی می کند؟ « او مشهورترین اثر خود « بهارستان » را به تقلید از گلستان سعدی نوشته است. »	۰/۲۵
۴۳	دو ویژگی نثر « جلال آل احمد » را در عبارت زیر بیابید. « بدی دیگرش این بود که از چنان گل دسته هایی تنها نمی شد رفت بالا. همراه لازم بود و من فقط اصغر را می شناختم. خیلی دل داشت و همه اش هم از زورخانه حرف می زد. »	۰/۵
	ج (شعر حفظی: (۲ نمره)	
۴۴	هر گروه از واژگان به هم ریخته زیر، مصراعی از یک بیت است، آن را مرتب کنید. الف) کرم، خانه، را، کن، دل، از، عمارت، ما ب) دهر، پیرزن، میند، این، دل، در، عشوه گر	۰/۵
۴۵	در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید. « همچو بگشا چشم و ببین کاندرا خاک چند روی چو گل و قامت چون است »	۰/۵
۴۶	کلمات مناسب را از داخل کمانک ها انتخاب نمایید. « ساقیا بده جامی زان شراب (ربانی - روحانی) تا دمی بر آسایم زین (حجاب - سحاب) ظلمانی »	۰/۵
	سربلند و پیروز باشید.	
	جمع نمره	۲۰

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی ۳		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۹۶/۶/۲۱
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش HTTP://AEE.MEDU.IR
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	با سپاس از زحمات مصححین محترم؛ راهنمای تصحیح صرفاً برای هماهنگی و سهولت در امر تصحیح خدمت شما بزرگواران ارائه می‌گردد، بدیهی است به پاسخ‌های مشابه و درست نمره تعلق می‌گیرد.	
	الف) معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید. (۶ نمره)	
۱	جهان ما نند قرآنی است که (به جای نوشته) تصویر و شکل دارد. (۰/۲۵) (درس ۱۶ ص ۱۲۷)	۰/۲۵
۲	اسلام به نوروز جلوه و رونق بیشتری بخشید. (داد) (۰/۲۵) (درس ۱۵ ص ۱۱۹)	۰/۲۵
۳	اختیار کارها از دست ما خارج شد. (تمرکز بر روی کارها را از دست دادیم.) (۰/۲۵) (درس ۳ ص ۱۸)	۰/۲۵
۴	از شنیدن اسم شهر بسیار خوش حال می‌شدم. (میل زیادی برای رفتن به شهر داشتیم) (۰/۲۵) (درس ۱۹ ص ۱۴۳)	۰/۲۵
۵	(چوپان) گفت: ای موسی مرا به سکوت واداشتی (ساکتم کردی) (۰/۲۵) و از پشیمانی رنجور و غمگینم کردی. (جان و روحم را آتش زدی) (۰/۲۵) (درس ۲۱ ص ۱۶۰)	۰/۵
۶	یک مشت خاک را (۰/۲۵) از روی تمامی زمین برداشت. (۰/۲۵) (درس ۲۲ ص ۱۶۲)	۰/۵
۷	یا دچار زرق و برق و فریب می‌شود (۰/۲۵) یا دچار شهرت طلبی (۰/۲۵). (درس ۱۳ ص ۱۰۴)	۰/۵
۸	ما شکر این نعمت سلامتی را که دوباره به دست آوردیم (۰/۵) ادا کرده باشیم. (به جا آورده باشیم) (۰/۲۵) (درس ۶ ص ۵۴)	۰/۲۵
۹	قطعاً می‌بینی (می‌دانی) که باغبان هنگامی که نهال گل را در زمین می‌کارد (۰/۲۵) چه مقدار سختی تحمل می‌کند (۰/۲۵) تا این نهال به بار بنشیند و گل بدهد. (۰/۲۵) (درس ۱۲ ص ۹۸)	۰/۲۵
۱۰	اگر به سرزمین عشق قدم بگذاری و عاشق شوی (۰/۵) همه آن سرزمین را مانند گلستان، با طراوت و شاداب و زیبا خواهی دید. (۰/۵) (درس ۲۰ ص ۱۵۳)	۱
۱۱	صیاد (شکارچی) دام را پهن کرد (گسترده) (۰/۵) دانه ریخت (۰/۲۵) مدتی گذشت. (مدتی منتظر ماند) (۰/۲۵) (درس ۱۴ ص ۱۱۰)	۱
	ب) معنی واژه (۲ نمره)	
۱۲	نزدیکی (درس ۱ ص ۱)	۰/۲۵
۱۳	هر یک از دو کس که با یکدیگر جنگ کنند، حریف، رقیب (درس ۲ ص ۱۰)	۰/۲۵
۱۴	کوچ، کوچیدن (درس ۸ ص ۶۹)	۰/۲۵
۱۵	خون بسیار سرخ، خون غلیظ (درس ۱۸ ص ۱۴۱)	۰/۲۵
۱۶	عمق، ژرفا (درس ۱۴ ص ۱۱۳)	۰/۲۵
۱۷	پر شده، انباشته، مملو (درس ۷ ص ۵۷)	۰/۲۵
۱۸	روش، طریقه (درس ۲۱ ص ۱۵۸)	۰/۲۵
۱۹	دوش، کتف (درس ۲۲ ص ۱۶۲)	۰/۲۵
	پ) درک مطلب: (۴ نمره)	
۲۰	(گدای عالم عشق) به جهان و آن چه در آن است، اعتنا نمی‌کند. (درس ۲۰ ص ۱۵۳)	۰/۵
۲۱	تأکید بر سخن نو و جدید یا سخن نو (جدید) طراوت، شادابی می‌بخشد. (درس ۱۳ ص ۱۰۵)	۰/۵
۲۲	الف) نماد صفا و پاکی است. (۰/۲۵) ب) گذشته درخشان اسلام (۰/۲۵) (درس ۱۶ ص ۱۲۴)	۰/۵
	ادامه راهنما در صفحه بعد	

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی ۳		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۹۶/۶/۲۱
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش HTTP://AEE.MEDU.IR
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۳	در حالت تأمل و تفکر عارفانه قلب خود را از هر چه غیر خدا حفظ کردن (در حالت عرفانی به غیر از خدا توجهی نداشتن) (درس ۱ ص ۹)	۰/۵
۲۴	زودگذر بودن عمر (زندگی) یا کوتاهی عمر یا گذشت سریع زمان (درس ۱۲ ص ۱۰۱)	۰/۵
۲۵	دو صف از یا کریم (درس ۹ ص ۸۱)	۰/۲۵
۲۶	محبت (عشق) (درس ۲۲ صص ۱۶۴-۱۶۳)	۰/۲۵
۲۷	بخشش ها و نعمت های زندگی (جوانی، زیبایی، سلامتی) (درس ۱۰ ص ۸۶)	۰/۵
۲۸	زندگی در شهر (شهر نشینی) (درس ۱۹ صص ۱۴۴-۱۴۳)	۰/۵
ت) خودآزمایی: (۳ نمره)		
۲۹	انسان هایی که حقیقت و روشنایی رانادیده می گیرند یا منکران حق و حقیقت یا انسان های گمراه که از امکانات و نعمت های زندگی استفاده نمی کنند. (درس ۱۱ ص ۹۳)	۰/۵
۳۰	جوجه کبک ها رشد کرده اند (بزرگ شده اند) (درس ۱۸ ص ۱۴۸)	۰/۵
۳۱	«ج» (باز کشید از روش خویش پای) (درس ۱۵ ص ۱۲۰)	۰/۲۵
۳۲	الف) امام زمان (عج) (۰/۲۵) ب) اشک (۰/۲۵) (درس ۱۶ ص ۱۲۶)	۰/۵
۳۳	اشاره است به داستان زندگی حضرت سلیمان (ع) و دیوی که انگشتر آن حضرت را ربود و بر تخت نشست (درس ۸ ص ۷۰)	۰/۵
۳۴	نادیده گرفتن هستی خود (درس ۱۳ ص ۱۰۳)	۰/۵
۳۵	غرور و خودستایی (تکبر) (درس ۱۴ ص ۱۱۳)	۰/۲۵
ث) دانش های ادبی: (۳ نمره)		
۳۶	«ب» (داستان «گاو» که در کتاب «عزاداران بیل» آمده است، نمونه یک اثر داستانی کوتاه و خواندنی است). (درس ۴ ص ۲۸)	۰/۲۵
۳۷	الف) اغراق (۰/۲۵) (درس ۲ ص ۱۵) ب) عرفان (۰/۲۵) (ص ۱۵۲) ج) رباعی سرایان (۰/۲۵) (درس ۱۷ ص ۱۳۲)	۰/۷۵
۳۸	متناقض نما (پارادوکس) (درس ۱۷ ص ۱۲۹)	۰/۲۵
۳۹	جناس، تشخیص، استعاره (مکنیه) ذکر یک مورد کافی است. (درس ۱۵ ص ۱۲۰)	۰/۲۵
۴۰	«الف» (بخارای من، ایل من) (درس ۱۹ ص ۱۴۳)	۰/۲۵
۴۱	الف) زین العابدین رهنما (۰/۲۵) (درس ۱۸ ص ۱۳۶) ب) لئون تولستوی (۰/۲۵) (درس ۱۰ ص ۸۷)	۰/۵
۴۲	عبدالرحمان جامی (درس ۱۵ ص ۱۲۰)	۰/۲۵
۴۳	جا به جایی ارکان جمله، افعال متنوع، جملات کوتاه، نزدیک به زبان گفتار (محاوره ای)، (در صورت اشاره به آرایه «کنایه» نمره تعلق بگیرد). (درس ۵ ص ۴۱)	۰/۵
ج - شعر حفظی: (۲ نمره)		
۴۴	الف) خانه دل ما را از کرم عمارت کن (ص ۱۰۶)	۰/۵
۴۵	ب) دل در این پیر زن عشوه گر دهر مبند (ص ۱۵۰)	۰/۵
۴۵	نرگس - شمشاد (ص ۱۵۰)	۰/۵
۴۶	روحانی - حجاب (ص ۱۰۶)	۰/۵
۲۰	جمع نمره	« همکاران عزیز: از زحمات صادقانه شما سپاسگزاریم »